

ÖĞRETMENLERİN ALTERNATİF ÖLÇME DEĞERLENDİRME TEKNİKLERİNİ KULLANIMINA YÖNELİK YETERLİK ALGILARININ İNCELENMESİ

Mehmet Yaşar Kılıç¹

Makale Bilgisi

Özet

DOI: 10.35452/caless.2020.26

Anahtar Kelimeler

Alternatif Ölçme ve Değerlendirme
Alternatif Ölçme ve Değerlendirme Teknikleri
Alternatif Ölçme ve Değerlendirme Kullanımı
Öğretmen Yeterliği Ölçme ve Değerlendirme

Gönderim Tarihi: 05.08.2020

Kabul Tarihi: 25.09.2020

Yayın Tarihi: 05.11.2020

Bu çalışmanın amacı, öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algılarının ortaya çıkarılmasıdır. Çalışmanın katılımcılarını Sivas il merkezinde ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Veriler 2019 yılı Eylül ve Kasım ayları arasında toplanmıştır. Çalışmada veri toplamak amacıyla "alternatif ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarına yönelik öz yeterlik ölçeği" kullanılmıştır. Ölçeğin Cronbach's Alpha güvenirlik katsayısı incelenmiş ve güvenilir olduğu sonucuna varılmıştır. Elde edilen veriler normal dağılım bakımından incelenmiş, verilerin normal dağıldığı görülmüştür. Katılımcıların cinsiyet, eğitim durumu ve hizmet içi eğitim alma durumu için bağımsız gruplar t-testi, eğitim kademesi ve mesleki kıdem değişkenleri için ise ANOVA testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanımına yönelik yeterlik algılarının, cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık oluşturmadığı bulunmuştur. Eğitim durumu, hizmet içi eğitim alma durumu, eğitim kademesi ve mesleki kıdem değişkenlerine göre ise anlamlı farklılık oluşturduğu sonucuna varılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin kişisel gelişimlerinin sağlanabilmesi açısından, lisansüstü eğitim yapmaları için teşvik edilmeleri ve okul içerisinde ölçme ve değerlendirme birimi kurularak öğretmenlere bu konuda destek sağlaması gerektiği önerilmektedir.

INVESTIGATION OF TEACHERS' OPINIONS ON ALTERNATIVE ASSESSMENT AND EVALUATION TECHNIQUES

Article Info

Abstract

DOI: 10.35452/caless.2020.26

Keywords

Alternative Measurement and Evaluation
Alternative Measurement and Evaluation Techniques
Measurement and Evaluation Teacher Competence
Measurement and Evaluation

Received: 05.08.2020

Accepted: 25.09.2020

Published: 05.11.2020

The purpose of this research is to reveal teachers' perceptions of competence towards using alternative measurement and evaluation techniques. Participants of the study are teachers working in primary, secondary and high schools in Sivas city center. The data were collected between September and November 2019. In the study, "self-efficacy scale for alternative measurement and evaluation approaches" was used to collect data. Cronbach's Alpha reliability coefficient of the scale was examined and it was concluded that the scale was reliable. The data obtained were examined in terms of normal distribution and the Kolmogorov-Smirnov test showed that the data were distributed normally. Independent groups t-test was used for the participants' gender, educational status and in-service training, and ANOVA test was used for the education level and seniority variables. As a result of the research, it was found that teachers' perceptions of competence towards using alternative measurement and evaluation techniques did not make a significant difference according to gender. It was concluded that there was a significant difference in terms of educational status, in-service training, education level and seniority variables. As a result of the research, it is suggested that teachers should be encouraged to do postgraduate education in order to ensure their personal development and that teachers should be supported by establishing a measurement and evaluation unit in the school.

APA'ya göre alıntılama: Kılıç, M. Y. (2020). Öğretmenlerin alternatif ölçme değerlendirme tekniklerini kullanımına yönelik yeterlik algılarının incelenmesi. *Uluslararası Dil, Eğitim ve Sosyal Bilimlerde Güncel Yaklaşımlar Dergisi (CALESS)*, 2(2), 483-508.

Cited as APA: Kılıç, M. Y. (2020). Investigation of teachers' opinions on alternative assessment and evaluation techniques. *International Journal of Current Approaches in Language, Education and Social Sciences (CALESS)*, 2(2), 483-508.

¹ Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkiye, myasarkilic@gmail.com

1. Giriş

Eğitim, bireyin kendi yaşantısı yoluyla davranışlarında kasıtlı ve istendik değişim meydana getirme süreci olarak açıklanmaktadır (Ertürk, 2013). Eğitimin temel amacı bilgiyi sadece kullanan değil aynı zamanda üreten, çevresindeki olayları yorumlayabilen, değişikliğe açık, ölçme ve değerlendirme uygulamalarına önem veren ve değişen koşullara uyum sağlayabilen bireyler yetiştirmektir (Acat ve Ekinci, 2005). Okullarda eğitimin amacını gerçekleştirebilmek için oluşturulan öğretim programları amaç, içerik, öğretme-öğrenme süreci ve ölçme ve değerlendirme öğelerinden oluşmaktadır (Demirel, 2006). Amaç, içerik ve öğrenme sürecinin etkililiği hakkında geri dönüt alabilmek için sürekli olarak değerlendirme yapılması gerekmektedir. Bu değerlendirme ise öğretim programında yer alan ölçme değerlendirme ögesi ile sağlanmaktadır (Aksoy, 2018). Başka bir ifadeyle öğretim programından istenilen verimin alınabilmesi için süreç sonucunda ortaya çıkan ürünün değerlendirilmesinden ziyade tüm sürecin değerlendirilmesi önem taşımaktadır. Bundan dolayı ölçme ve değerlendirme çalışmalarının süreç boyunca özenle gerçekleştirilmesi gerekmektedir (Duban ve Küçükylmaz, 2008).

Ölçme, ölçülmek istenilen özelliklerin sayısı veya semboller ile ifade edilmesi olarak açıklanmaktadır (Atılgan, Kan ve Doğan, 2009; Özçelik, 2010; Baykul, Gelbal ve Kellecioğlu, 2006; Küçükahmet, 2004). Ölçme öğrencilerin gelişim düzeylerinin belirlenmesi, öğrenim eksikliklerinin giderilmesi, öğrencilerin güçlü ve zayıf yönlerinin belirlenerek uygun bir şekilde yönlendirilmesi ve eğitim öğretimde kullanılan çeşitli materyallerin etkililik düzeyini saptayabilmek adına önemlidir (Yaşar, 2014). Değerlendirme, ölçme sonucunda elde edilen verilerin önceden belirlenen bir ölçüt ile karşılaştırarak, belirlenen hedeflere ulaşip ulaşmadığı hakkında karar verilmesini sağlar (Erkuş, 2006; İşman ve Eskicumali, 2006; Tekindal, 2019). Diğer bir ifade ile değerlendirme, ölçülen özelliğin işe yarayıp yaramadığı hakkında yargıya varılmasını sağlar (Özçelik, 2010). Değerlendirme sonucunda eğitim programlarının amaçlarına ulaşma düzeyi ve eğitim süresince öğrencilere kazandırılmak istenilen becerilerin ne düzeyde kazandırıldığı belirlenmektedir (Kuran ve Kanatlı, 2009). Ölçme ve değerlendirme kavramı eğitim sürecinin değişilmez bir parçasıdır. Eğitim süresince yapılan ölçme ve değerlendirme işlemleri, öğrencilerin öğretilen becerileri ne düzeyde kavradığının belirlenmesi, öğrenimi pekiştiren geri dönüt türlerinin saptanması, öğretmenlerin verimliliğini artırılması için farklı stratejilerin geliştirilmesi ve öğrencilerin istenilen performans düzeyine ulaşip ulaşmadığının belirlenmesi amacıyla yapılmaktadır (Parkay, 2006). Eğitim öğretimde gerçekleştirilen bütün aşamalarda ölçme ve değerlendirmenin varlığından

söz edilebilir (Yaşar, 2014). Ölçme ve değerlendirme sürecinin sonunda elde edilen verilere bakılarak çeşitli önlemlerin alınması ve öğretim sürecinin tekrar gözden geçirilmesi sağlanabilir. Ölçme ve değerlendirme, eğitim öğretim faaliyetleri süresince yapılarak işin neresinde bulunduğu, istenilen sonuçların elde edilip edilmediği ve eğitim sonucunda istenilen başarının yakalanıp yakalanmadığı konusunda karar verilmesine yardımcı olmaktadır (Uysal, Öztürk ve Döş, 2013). Bu doğrultuda kullanılan ölçme ve değerlendirme yöntemlerinden birisi geleneksel ölçme ve değerlendirmedir. Eğitim öğretim faaliyetleri sırasında veya sonunda öğrencilerden istenilen bilgi, beceri, tutum vb. davranışların kazanılıp kazanılmadığının saptanabilmesi için çoktan seçmeli, açık uçlu, doğru yanlış, eşleştirme gibi sorulardan oluşan testler geleneksel ölçme ve değerlendirme kapsamına girmektedir (Nartgün, 2006). Geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemleri öğrencilerin bilgi düzeyindeki becerilerini ölçmektedir (Bahar, Nargün, Durmuş ve Bıçak, 2015). Bu bakımdan öğrencilerin gerçek öğrenme yaşantılarının değerlendirilmesi, geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemiyle belirlenememektedir (Korkmaz, 2004).

Eğitim öğretim sürecine öğrencinin aktif olarak katılabilmesinin sağlanması, sadece ürün odaklı değil aynı zamanda süreç odaklı ölçme ve değerlendirme işleminin gerçekleştirilebilmesinde, geleneksel ölçme ve değerlendirme işlemleri tek başına yetersiz kalmaktadır. Bu doğrultuda alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerine ihtiyaç duyulduğu ifade edilmektedir (Bıçak, 2016; Dancer ve Kamvounias, 2005). Alternatif ölçme ve değerlendirme teknikleri öğrencilerin neyi bildikleri ve yapabildikleri hakkında ölçen kişiye fikir veren, öğretilen konu ile ilgili kazanımları ortaya koyan ve öğrencilerin süreç içerisindeki performanslarını değerlendiren geleneksel olmayan ölçme ve değerlendirme teknikleridir (Gummer ve Shepardson, 2001). Farklı bir ifade ile alternatif ölçme ve değerlendirme, öğrencilerin neyi ne kadar ve nasıl anladığının ortaya çıkarılmasını amaçlayan ve öğrencinin de değerlendirme sürecine aktif olarak katılımına izin veren bir yaklaşımdır (Tatar, Şaşmaz ve Ören, 2009). Bu yöntemde birey pek çok yönden ölçülür ve ölçüm sonucunda gerekli değerlendirmelerde bulunulur. Öğrenmenin boyutları olan bilişsel, duyuşsal ve devinişsel boyutlardaki öğrenmeleri aynı anda ölçerek gelişimlerin izlenmesine olanak verir. Alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemleri öğrencinin ezberci veya yaratıcı olduğunun belirlenmesi, gerçekleştirilen öğrenmelerin işlemsel ya da kavramsal olarak gerçekleştiğinin saptanması ve hangi zekâ türüne daha yakın olduğunun belirlenmesine olanak sağlamaktadır (Çepni, 2015). Öğrencilerin yaşamları boyunca edindikleri bilgi ve becerileri nasıl

yorumladıklarını ve anladıklarını saptamak yerine onların bu becerileri, yaşamlarında etkili olarak kullanmaları konusunda teşvik eden yaklaşım türüdür. Öğretmen tarafından yapılan standart testler yerine, öğrencilerin çeşitli sunum formları ile öğrendiklerini sunarak aktif katılımın sağlanması ön plandadır (Wikström, 2007). Alternatif ölçme ve değerlendirme teknikleri farklı kazanımların değerlendirilmesine fırsat tanımaktadır. Her öğrencinin sahip olduğu bilgi ve beceriler hakkında oldukça fazla bilgiler vermesiyle birlikte var olan becerilerin gelişiminde de önemli rol oynar. Öğrencilerin süreç içerisindeki zihinsel gelişiminin takibinin yapılmasıyla, onların gelişimi hakkında bilgi sahibi olunmasını sağlar. Öğretim süreci ile ölçme ve değerlendirmenin iç içe olmasından dolayı öğrencinin düşünme becerileri gelişir ve olası işbirliği ortamı sağlanmış olur. Bu süreçte öğretmen ve öğrenci sürekli olarak etkileşim halinde bulunur ve öğrencinin katılımı sağlanmış olur (Ornstein ve Thomas, 2004; Thompson, Benson, Pachnowski ve Salzman, 2001).

Geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemlerinde öğretmen bilgiyi aktaran konumunda bulunmaktadır. Alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerinin kullanılmasıyla öğrencinin de sürece aktif olarak dâhil edilmesi, öğretmenlerin bu süreçte rolünün azalacağı düşüncesini oluşturmuştur. Fakat alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin kullanılmasıyla birlikte öğretmenlerin görevleri daha fazla artmıştır. Bu süreçte öğretmenden rehberlik görevi üstlenen, öğrenciyi cesaretlendiren, eğitim öğretim sürecini baştan sona değerlendiren, temel olarak yaratıcı, eleştirel ve analitik olarak düşünebilen, bireysel farklılıkları ve farklı zekâ türlerini göz önünde bulunduran, yaparak ve yaşayarak öğrenmeyi gerçekleştirebilen birey olması beklenmektedir (Aydın, 2007). Alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerinin kullanılmasının yanı sıra öğretmenlerin bu özelliklere sahip olması, eğitim öğretimin kalitesini derinden etkileyebileceği söylenebilir. Eğitimde etkililiği artırmak amacıyla öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme yeterliklerinin belirlenmesi önem arz etmektedir. Yapılan çalışmalar incelendiğinde bu konu üzerine yoğunlaşan pek çok çalışma olduğu görülmektedir.

Yapılan bazı çalışmalar öğretmenlerin genel olarak alternatif ölçme ve değerlendirme yeterliklerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Sütçü (2013) tarafından ortaokul matematik öğretmenleri üzerinde yapılan çalışmada öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme yeterliklerinin yüksek düzeyde olduğu belirtilmiştir. Özdemir (2010) tarafından ilköğretim öğretmenleri üzerinde yapılan çalışmada, öğretmenlerin kendilerini bazı alternatif ölçme ve değerlendirme teknikleri uygulama konusunda yeterli olarak görürken bazılarında ise yeterli görmedikleri ifade edilmiştir. Diğer bir

çalışmada Aksoy (2018), ilkokul ve ortaokul öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yeterliklerinin olumlu düzeyde olduğunu ifade etmektedir. Farklı bir çalışmada ise Ergüney (2018) beden eğitim öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yeterlik algılarının yeterli düzeyde olduğunu ifade etmektedir. Ayrıca öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme yeterliklerini belirlemek amacıyla yapılan farklı çalışmalar bulunmaktadır (Al-Nouh, Taqi ve Abdul-Kareem, 2014; Özenç, 2013; Kuran ve Kanatlı, 2009; Duran, 2013; İzci, Göktaş ve Şad, 2014; Ören, Ormancı ve Evrekli, 2011; Duran, Mıhladız ve Balliel, 2013; Gencil ve Özbaşı, 2013).

Konu ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde öğretmenlerin alternatif ölçme değerlendirme yeterlikleri ile cinsiyetlerinin birlikte çalışıldığı pek çok çalışma olduğu görülmektedir. Bağcı (2011) tarafından sınıf öğretmenleri örnekleminde yapılan çalışmada öğretmenlerin cinsiyetleri ile alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanabilme yeterlikleri incelenmiş ve cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulunmadığı belirtilmiştir. Özenç (2013) tarafından yapılan çalışmada ise sınıf öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yeterlikleri ile cinsiyetleri arasında kadın öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık bulunduğu ifade edilmektedir. Duran (2017) tarafından yapılan çalışmada ise sınıf öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma yeterlikleri ile cinsiyetleri arasındaki ilişki anlamlı bir farklılık bulunmadığı ifade edilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme yeterlikleri ile cinsiyet değişkeninin birlikte çalışıldığı farklı çalışmalar da bulunmaktadır (Aksoy, 2018; Ergüney, 2018; Sütçü, 2013; Özdemir, 2010; İzci, Göktaş ve Şad, 2014; Gencil ve Özbaşı, 2013; Yenice, Özden ve Tunç, 2017; Ören, Ormancı ve Evrekli, 2011; Uysal ve Yumuşak, 2018). Alternatif ölçme ve değerlendirme yeterlikleri ile eğitim durumu, mesleki kıdem ve hizmet içi eğitim alma gibi değişkenlerin ilişkilendirildiği çalışmalar da bulunmaktadır (Aksoy, 2018; Duran, 2017; Sütçü, 2013; Özenç, 2013; Bağcı, 2011; Özdemir, 2010; Ergüney, 2018; İzci, Göktaş ve Şad, 2014; Uysal ve Yumuşak, 2018; Al-Nouh, Taqi ve Abdul-Kareem, 2014). Ayrıca yapılan çalışmalar incelendiğinde eğitim kademesi değişkenine göre (ilkokul, ortaokul ve lise) öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme yeterliklerini ortaya koyan bir çalışma olmadığı görülmektedir. Çalışmada öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme yeterliklerinin eğitim kademesi değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı da incelenecektir.

Çağdaş sınıflarda alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerinin uygulanmasında en önemli rol öğretmenlere düşmektedir (Scholtz, 2007). Öğretmenlerin bu konudaki becerisi bütün ülkelerde de kabul edildiği gibi temel yeterlik olarak görülmektedir

(Demirtaşlı, 2014). Öğretmenlerin, eğitim sürecinin etkililiğini ve verimliliğini artıracak alternatif ölçme ve değerlendirme teknikleri geliştirebilmeleri ve bunları sınıf içerisinde uygulayabilmeleri gerekmektedir (Gömleksiz ve Kan, 2010). Konu ile ilgili yapılan geçmişteki çalışmalar incelendiğinde, öğretmenlerin bu konuda henüz istenilen seviyede olmadıkları görülmektedir (Kuran ve Kanatlı, 2009; Gömleksiz ve Kan, 2010; Kaya, Balay ve Göçen, 2012; Özenç, 2013; Duran, 2013). Bu doğrultuda çalışmada öğretmenlerin güncel olarak alternatif ölçme ve değerlendirme yeterliklerinin belirlenmesi var olan durumun ortaya koyulması açısından önemlidir. Literatür incelendiğinde öğretmenlerin görev yaptığı eğitim kademesine göre alternatif ölçme ve değerlendirme yeterliklerinin incelendiği çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bakımdan bu çalışma eğitim kademesine göre öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme yeterliklerinin belirlenmesi açısından önemlidir. Eğitim sistemi için bir kontrol mekanizması olan ölçme ve değerlendirme kavramları, gerekli önlemlerin alınması ve sistemin verimliliğinin artırılması adına tekrar tekrar çalışılması gereken bir konudur. Bu bakımdan çalışma, ilgili kişilere güncel bilgi sağlanması ve alana katkı sunması bakımından önem oluşturmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algılarının ortaya çıkarılmasıdır. Bu amaca yönelik olarak aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

- 1- Öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algıları ne düzeydedir?
- 2- Öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algıları bazı demografik özelliklere (cinsiyet, eğitim durumu, hizmet içi eğitim alma durumu, eğitim kademesi, mesleki kıdem) göre farklılaşmakta mıdır?

2. Yöntem

Çalışmada, öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algılarının belirlenmesi üzerinde durulmuştur. Öğretmenlerin konu ile ilgili yeterliklerini varolduğu biçimde ortaya koyabilmek ve değerlendirebilmek için tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli ile gerçekleştirilen çalışmalarda günümüzde veya daha önce gerçekleşmiş bir durum, olay veya nesne o gün sahip olduğu koşullar altında var olduğu gibi incelenmektedir (Karasar, 2017). Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz, ve Demirel (2012) tarama modelini, bir olaya veya araştırılan konuya ilişkin katılımcıların sahip oldukları ilgi, yetenek, beceri gibi kişisel özelliklerini veya konu ile ilgili fikirlerini ortaya çıkarabilmek için yapılan araştırma modeli olarak açıklamaktadır. Bu bağlamda bu çalışmada

öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algılarını ortaya koyabilmek için tarama modelinden faydalanılmıştır.

2.1 Çalışma Grubu

Çalışmanın katılımcılarını Sivas il merkezinde ilkök, ortaokul ve liselerde görev yapan öğretmenler (n=334) oluşturmaktadır. Veriler 2019 yılı Eylül ve Kasım ayları arasında toplanmıştır.

Çalışma grubuna ait bazı demografik değişkenler Tablo 1’de verilmektedir.

Tablo 1. Çalışma grubuna ait demografik değişkenler

Değişkenler		n	%
Cinsiyet	Erkek	177	53
	Kadın	157	47
Eğitim Durumu	Lisans	203	60.8
	Lisansüstü	131	39.2
Hizmet İçi Eğitim	Evet	139	41.6
	Hayır	195	58.4
Eğitim Kademesi	İlkokul	126	37.7
	Ortaokul	105	31.4
	Lise	103	30.9
Mesleki Kıdem	1-10 yıl	125	37.4
	11-20 yıl	110	32.9
	21 ve üzeri	99	29.7

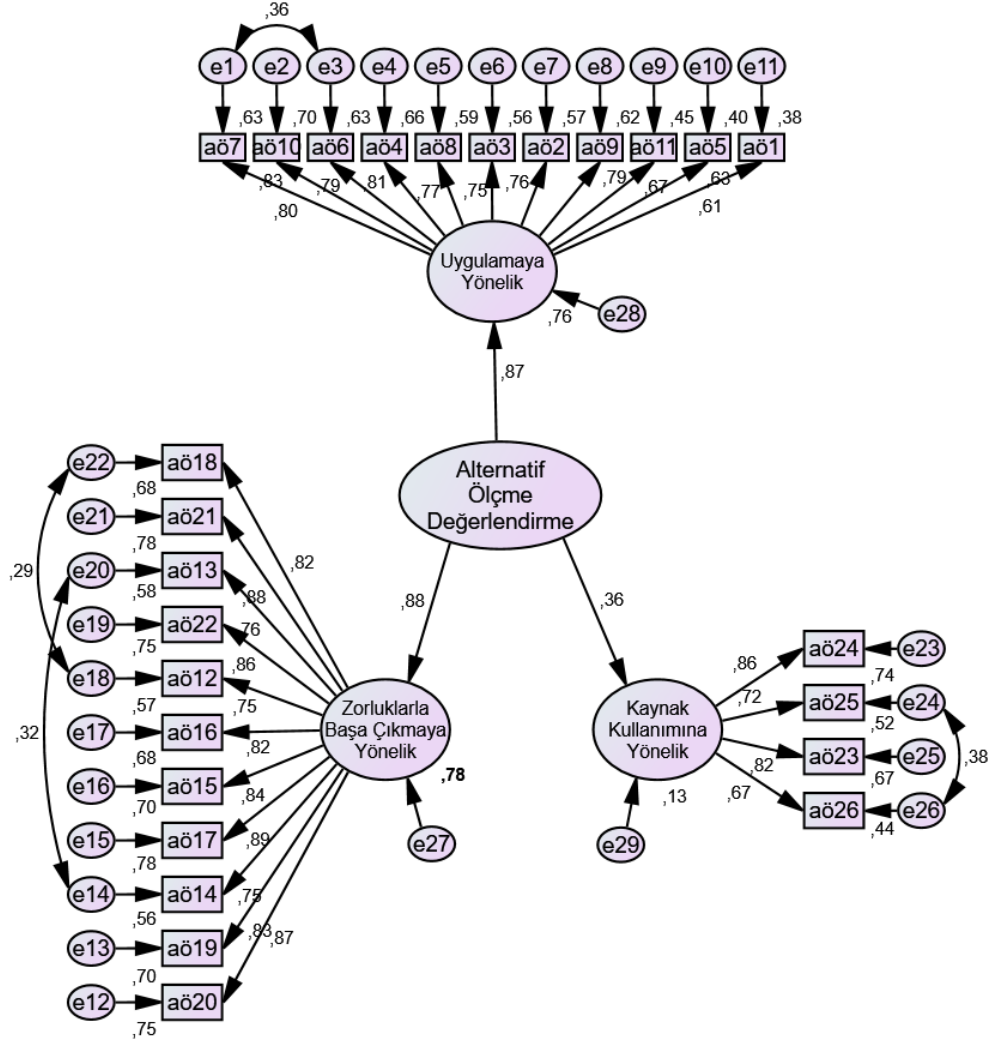
Demografik değişkenler incelendiğinde katılımcıların %53’ünün (n=177) erkek, %47’sinin (n=157) kadın olduğu görülmektedir. Eğitim durumu değişkenine göre katılımcıların %60,8’i (n=203) lisans, %39,2’si ise (n=131) lisansüstü mezundur. Hizmet içi eğitim alma değişkenine göre katılımcıların %41,6’sı hizmet içi eğitim almış (n=139), %58,4’ü hizmet içi eğitim almamıştır (n=195). Eğitim kademesi bakımından katılımcıların %37,7’si ilkök (n=126), %31,4’ü ortaokul (n=105) ve %30,9’u lisede (n=103) görev yapmaktadır. Mesleki kıdem bakımından katılımcıların %37,4’ü 1-10 yıl arası (n=125), %32,9’u 11-20 yıl arası (n=110) ve %29,7’si 21 yıl ve üzeri arası (n=99) tecrübeye sahiptir.

2.2. Veri Toplama Aracı

Çalışmada Buldur (2009)’un araştırmasında veri toplamak için geliştirdiği “alternatif ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarına yönelik öz yeterlik ölçeği” kullanılmıştır.

Ölçek beşli likert tipi olarak hazırlanmış ve maddeler için “tamamen katılıyorum” ve “tamamen katılmıyorum” arasında değişen ifade düzeyleri kullanılmıştır. Yapılan faktör analizi sonucunda ölçeğin 26 maddeden ve 3 faktörden oluştuğu ifade edilmiştir. Bu faktörler “uygulamaya yönelik öz yeterlik”, “zorluklarla başa çıkmaya yönelik öz yeterlik” ve “kaynak kullanımına yönelik öz yeterlik” olarak isimlendirilmiştir. Yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda elde edilen değerler $\chi^2/sd= 2,22$ GFI = 0,89, RMSEA= 0,053, AGFI= 0,87 CFI = 0,90, NFI =0,84, RMR= 0,032 olarak bulunmuştur ve bu değerler neticesinde oluşturulan modelin oldukça iyi uyum sağladığı ifade edilmiştir. Ölçeğin güvenilirliğinin saptanabilmesi için Cronbach’s Alpha katsayısı incelenmiştir. Bu değer “uygulamaya yönelik öz yeterlik” faktörü için .88, “zorluklarla başa çıkmaya yönelik öz yeterlik” faktörü için .86, “kaynak kullanımına yönelik öz yeterlik” faktörü için .71 ve tüm ölçek için .89 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca ölçekteki maddelerin ayırt ediciliğinin belirlenebilmesi için üst % 27 ve alt % 27’lik gruplar arasındaki puanlar arasındaki farklılığın anlamlılık düzeyi incelenmiştir. Yapılan analiz sonucunda ölçekteki bütün maddelerin farklılıklarının anlamlı bulunduğu ve sonuç olarak ölçekteki maddelerin ayırt edici olduğu ifade edilmektedir.

Bu çalışmada ise ölçeğin Cronbach’s Alpha katsayısı incelenmiştir. Analiz sonucunda bu katsayı uygulamaya yönelik öz yeterlik” faktörü için .93, “zorluklarla başa çıkmaya yönelik öz yeterlik” faktörü için .96, “kaynak kullanımına yönelik öz yeterlik” faktörü için .86 ve tüm ölçek için .95 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca yapılan doğrulayıcı faktör analizine ilişkin oluşturulan model Şekil 1’de gösterilmektedir.

Şekil 1. Ölçeğe Ait İkinci Düzey Doğrulayıcı Faktör Analizi Diyagramı

Ölçeğe ilişkin yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda elde edilen değerler; $\chi^2/sd= 1.84$, $GFI= 0.90$, $CFI= 0.96$, $AGFI= 0.87$, $NFI=0.92$, $RMSEA=0.05$ ve $SRMR=0.03$ olarak bulunmuştur. Elde edilen sonuçlar incelendiğinde değerlerin uyumlu olduğu söylenebilir (Kline, 2016; Bayram, 2010). Sonuç olarak ölçeğin oldukça geçerli ve güvenilir olduğu sonucuna varılmıştır.

2.3. Verilerin Analizi

Veriler SPSS istatistik programı yardımıyla analiz edilmiştir. Ters puanlanmış maddeler çevrilmiş ve eksik veri kontrolü yapılmıştır. Veriler normal dağılım bakımından incelenmiştir. Bu kapsamda “uygulamaya yönelik öz yeterlik” faktörünün basıklığı 0,330 çarpıklığı -0,590, “zorluklarla başa çıkmaya yönelik öz yeterlik” faktörünün basıklığı -0,478 çarpıklığı -0,154 ve “kaynak kullanımına yönelik öz yeterlik” faktörünün basıklığı -0,760 çarpıklığı ise 0,508 olarak hesaplanmıştır. Faktörlerin çarpıklık ve basıklık katsayıları +1 ve -1 arasında olduğu görülmüştür. Bu

sonucun verilerin normal dağıldığının bir göstergesi olduğu ifade edilebilir (Hair, Black, Babin, Anderson ve Tatham, 2013). Ayrıca yapılan Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda elde edilen veri setinin normal dağıldığı ifade edilebilir ($p>.05$). Bu sonuçlar neticesinde parametrik testlerin uygulanmasının daha uygun olabileceği sonucuna varılmıştır. Çalışmada, öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algı düzeylerini betimleyebilmek için aritmetik ortalama ve standart sapma değerlerinden faydalanılmıştır. Verilerin yorumlanabilmesi için 1.00-1.80 arası “Çok yetersizim”, 1.81-2.60 arası “yetersizim”, 2.61-3.40 arası “orta düzeyde yeterliyim”, 3.41-4.20 arası “yeterliyim” ve 4.21-5.00 arası ise “çok yeterliyim” ölçütleri kullanılmıştır. Öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algı düzeylerinin cinsiyet, eğitim durumu ve hizmet içi eğitim alma durumuna göre farklılaşp farklılaşmadığını test etmek için bağımsız gruplar t-testi, eğitim kademesi ve mesleki kıdeme göre farklılaşp farklılaşmadığını test etmek için ise ANOVA testi uygulanmıştır. Anlamli çıkan F değerlerinde farklılaşmanın kaynağını belirleyebilmek için ise Scheffe testi uygulanmıştır. Scheffe testi yapılan analizi birinci tip hatalardan arındırmak için uygulanan en güçlü testlerden birisidir (Akbulut 2010). Ayrıca anlamlı olarak bulunan farkın eta kare etki büyüklüğünün belirlenebilmesi için etki değeri hesaplanmıştır. Bu bağlamda Cohen d indeksi dikkate alınmıştır. Cohen (1988)’e göre etki bütüklükleri, $d=.02$ ’de küçük etki, $d=.05$ ’de orta etki, $d=.08$ ise büyük etki olarak ifade edilebilir (Akt. Erkuş 2005).

3. Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerinin kullanmaya yönelik yeterlik algıları ile ilgili ortalamalar ve standart sapmalar verilmiştir. Katılımcıların cinsiyet, eğitim kademesi, eğitim durumu, mesleki kıdem ve hizmet içi eğitim alma durumu gibi değişkenlere göre yapılan analizler sonucunda elde edilen sayısal veriler tablolar halinde gösterilmiştir.

Katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algılarına ilişkin ortalamalara ve standart sapmalara Tablo 2’de yer verilmektedir.

Tablo 2. *Alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algıları*

Faktörler	n	X̄	Ss.
Uygulama	334	3.80	.71
Zorluklarla Başa Çıkma	334	3.58	.87
Kaynak Kullanımı	334	4.27	.64
Toplam	334	3.78	.66

Tablo 2 de katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algılarına ait ortalamalar ve standart sapmalar her faktör için gösterilmektedir. “Uygulama” faktörü $X=3.80$ ($ss=.71$), “zorluklarla başa çıkma” faktörü $X=3.58$ ($ss=.87$) ve “kaynak kullanımı” faktörü ise $X=4.27$ ($ss=.64$) olduğu görülmektedir. Ayrıca en yüksek ortalamanın “kaynak kullanımı” faktöründe ($X=4.27$), en düşük ortalamanın ise “zorluklarla başa çıkma” faktöründe ($X=3.58$) olduğu görülmektedir. Genel yeterlik düzeyi ise $X=3.78$ ($ss=.66$) olarak bulunmuştur.

Tablo 3’ de katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algıları cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Elde edilen veriler tabloda sunulmaktadır.

Tablo 3. *Alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algısının cinsiyete göre karşılaştırılması*

Faktörler	Cinsiyet	n	X̄	ss	sd	t	p
Uygulama	Erkek	177	3.77	.75	332	.80	.423
	Kadın	157	3.84	.66			
Zorluklarla Başa Çıkma	Erkek	177	3.65	.84	332	1.47	.142
	Kadın	157	3.51	.90			
Kaynak Kullanımı	Erkek	177	4.23	.63	332	1.29	.195
	Kadın	157	4.32	.66			

$p > 0.05$

Katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algıları cinsiyet değişkenine göre incelenmiştir. Yapılan t-testi sonucunda katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algılarına ilişkin faktörlerin cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık oluşturmadığı görülmektedir ($t=.80$, $t=1.47$, $t=1.29$, $p>0.05$).

Katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algıları eğitim durumu değişkenine göre incelenmiştir. Analiz sonucunda elde edilen veriler Tablo 4’de gösterilmektedir.

Tablo 4. Alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algısının eğitim durumu değişkenine göre karşılaştırılması

Faktörler	Eğitim Durumu	N	X̄	ss	sd	t	p	Eta Kare																					
Uygulama	Lisans	203	3.68	.72	332	3.98	.000*	.046																					
	Lisansüstü	131	3.99	.65					Zorluklarla Başa Çıkma	Lisans	203	3.47	.87	332	2.89	.004*	.025	Lisansüstü	131	3.75	.85	Kaynak Kullanımı	Lisans	203	4.26	.64	332	.63	.526
Zorluklarla Başa Çıkma	Lisans	203	3.47	.87	332	2.89	.004*	.025																					
	Lisansüstü	131	3.75	.85					Kaynak Kullanımı	Lisans	203	4.26	.64	332	.63	.526		Lisansüstü	131	4.30	.65								
Kaynak Kullanımı	Lisans	203	4.26	.64	332	.63	.526																						
	Lisansüstü	131	4.30	.65																									

*p > 0.05

Katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algıları eğitim durumu değişkenine göre incelenmiştir. T-testi sonucunda elde edilen bulgular incelendiğinde, katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algılarının “uygulama” faktöründe lisansüstü eğitim almış katılımcıların lehine ($X=3.99$; $t=3.98$, $p<.05$) anlamlı olarak farklılık oluşturduğu görülmektedir. Ayrıca “zorluklarla başa çıkma” faktöründe de lisansüstü eğitim almış katılımcıların lehine ($X=3.75$, $t=2.89$ $p<.05$) anlamlı olarak farklılık oluşturduğu ifade edilebilir. “Kaynak kullanımı” faktöründe ise eğitim durumu değişkenine göre anlamlı farklılık oluşturmadığı ($t=.63$, $p>.05$) sonucuna ulaşılabilir. Elde edilen eta kare değeri incelendiğinde eğitim durumu değişkeninin uygulama faktörü üzerinde ($n^2=.046$) orta derecede etkiye sahip olduğu ve zorluklarla başa çıkma faktöründe ($n^2=.025$) ise küçük derecede etkiye sahip olduğu söylenebilir.

Yapılan t-testi ile katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algıları hizmet içi eğitim alma değişkenine göre incelenmiştir. Elde edilen sonuçlar Tablo 5’de gösterilmektedir.

Tablo 5. *Alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algısının hizmet içi eğitim alma değişkenine göre karşılaştırılması*

Faktörler	Hizmet İç Eğitim	N	X	ss	sd	t	p	Eta Kare																					
Uygulama	Evet	139	3.96	.71	332	3.46	.001*	.035																					
	Hayır	195	3.69	.69					Zorluklarla Başa Çıkma	Evet	139	3.72	.87	332	2.47	.014*	.018	Hayır	195	3.48	.86	Kaynak Kullanımı	Evet	139	4.31	.64	332	.76	.448
Zorluklarla Başa Çıkma	Evet	139	3.72	.87	332	2.47	.014*	.018																					
	Hayır	195	3.48	.86					Kaynak Kullanımı	Evet	139	4.31	.64	332	.76	.448		Hayır	195	4.25	.65								
Kaynak Kullanımı	Evet	139	4.31	.64	332	.76	.448																						
	Hayır	195	4.25	.65																									

*p > 0.05

Katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerinin kullanmaya yönelik yeterlik algıları hizmet içi eğitim alma değişkenine göre incelenmiştir. Analiz sonucunda elde edilen bulgular incelendiğinde, katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algılarının “uygulama” faktöründe hizmet içi eğitim alan katılımcıların lehine ($X=3.96$; $t=3.46$, $p<.05$) anlamlı olarak farklılık oluşturduğu görülmektedir. Ayrıca “zorluklarla başa çıkma” faktöründe de hizmet içi eğitim alan katılımcıların lehine ($X=3.72$, $t=2.47$ $p<.05$) anlamlı olarak farklılık oluşturduğu görülmektedir. “Kaynak kullanımı” faktöründe ise hizmet içi eğitim alma değişkenine göre anlamlı farklılık oluşturmadığı ($t=.76$, $p>.05$) sonucuna ulaşılabilir. Elde edilen eta kare değeri incelendiğinde hizmet içi alma değişkeninin uygulama faktörü üzerinde ($n^2=.035$) küçük derecede etkiye sahip olduğu ve zorluklarla başa çıkma faktöründe ise yine ($n^2=.018$) küçük derecede etkiye sahip olduğu söylenebilir

Katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algıları eğitim kademesi değişkenine göre değerlendirilmiştir. Yapılan analiz sonucunda elde edilen değerler Tablo 6’da gösterilmektedir.

Tablo 6. Alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algısının eğitim kademesi değişkenine göre karşılaştırılması

Faktörler	Eğitim Kademesi	N	\bar{X}	ss	F	p	Eta Kare	Fark
Uygulama	İlkokul	126	3.95	.70	7.46	.001*	.043	1-2 1-3
	Ortaokul	105	3.86	.63				
	Lise	103	3.59	.74				
Zorluklarla Başa Çıkma	İlkokul	126	3.76	.84	4.57	.011*	.027	1-2 1-3
	Ortaokul	105	3.59	.82				
	Lise	103	3.39	.93				
Kaynak Kullanımı	İlkokul	126	3.35	.65	3.82	.023*	.023	1-3
	Ortaokul	105	3.34	.55				
	Lise	103	3.13	.71				

*p > 0.05

Yapılan varyans (ANOVA) testi ile katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algıları eğitim kademesi değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Analizden elde edilen bulgular neticesinde, katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algılarının, faktörlerin hepsinde anlamlı farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunun saptanabilmesi için Scheffe testi kullanılmıştır. Test sonucunda farklılıkların “uygulama” ve “zorluklarla başa çıkma” faktöründe 1-2 ve 1-3 grupları arasında, “kaynak kullanımı” faktöründe ise 1-3 grupları arasında olduğu ifade edilebilir.

Varyans (ANOVA) testi incelendiğinde “uygulama” faktöründe ortaya çıkan farklılığın ilkökulda görev yapan öğretmenlerin lehine olduğu sonucuna varılmıştır (F=7.46, p<0.05). Bu faktörde ilkökulda görev yapan öğretmenlerin (\bar{X} =3.95) alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algılarının ortaokul (\bar{X} =3.86) ve lisede (\bar{X} =3.59) görev yapan öğretmenlere göre anlamlı olarak daha yüksek olduğu ifade edilebilir. Elde edilen eta kare değeri incelendiğinde eğitim kademesi değişkeninin uygulama faktörü üzerinde (η^2 =0.043) orta derecede etkiye sahip olduğu söylenebilir

“Zorluklarla başa çıkma” faktörü incelendiğinde ortaya çıkan farklılığın ilkökulda görev yapan öğretmenlerin lehine olduğu söylenebilir (F=4.57, p<0.05). Bu faktörde ilkökulda görev yapan öğretmenlerin (\bar{X} =3.76) alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algılarının ortaokul (\bar{X} =3.59) ve lisede

($\bar{X}=3.39$) görev yapan öğretmenlere göre anlamlı olarak daha yüksek olduğu ifade edilebilir. Elde edilen eta kare değeri incelendiğinde eğitim kademesi değişkeninin zorluklarla başa çıkma faktörü üzerinde ($n^2=.027$) küçük derecede etkiye sahip olduğu söylenebilir

“Kaynak kullanımı” faktöründe ise ortaya çıkan farklılığın diğer iki faktörle benzer bir şekilde ilkokulda görev yapan öğretmenlerin lehine olduğu söylenebilir ($F=3.82$, $p<0.05$). Bu faktörde ilkokulda görev yapan öğretmenlerin ($\bar{X}=3.35$) alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algıları lisede ($\bar{X}=3.13$) görev yapan öğretmenlere göre anlamlı olarak daha fazla olduğu sonucuna varılabilir. Elde edilen eta kare değeri incelendiğinde eğitim kademesi değişkeninin kaynak kullanımı faktörü üzerinde ($n^2=.023$) küçük derecede etkiye sahip olduğu söylenebilir

Katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algıları mesleki kıdem değişkenine göre incelenmiştir. Yapılan ANOVA testi sonucunda elde edilen değerler Tablo 7’de gösterilmektedir.

Tablo 7. Alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algısının mesleki kıdem değişkenine göre karşılaştırılması

Faktörler	Mesleki Kıdem	N	\bar{X}	ss	F	p	Eta Kare	Fark
Uygulama	1-10 yıl	110	3.88	.80	4.88	.008*	.029	2-3
	11-20 yıl	99	3.91	.65				
	21 ve üzeri	125	3.65	.66				
Zorluklarla Başa Çıkma	1-10 yıl	110	3.68	.92	5.88	.003*	.034	2-3
	11-20 yıl	99	3.73	.82				
	21 ve üzeri	125	3.38	.84				
Kaynak Kullanımı	1-10 yıl	110	4.30	.56	1.13	.256		
	11-20 yıl	99	4.34	.69				
	21 ve üzeri	125	4.20	.68				

* $p > 0.05$

Yapılan varyans (ANOVA) testi ile katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algıları mesleki kıdem değişkenine göre karşılaştırılmıştır. Analizden elde edilen bulgular neticesinde, katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algılarının mesleki kıdem değişkenine göre “uygulama” ve zorluklarla başa çıkma” faktörlerinde

anlamli farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu saptanabilmesi için Scheffe testinden faydalanılmıştır. Test sonucunda farklılıkların “uygulama” ve “zorluklarla başa çıkma” faktöründe 2-3 grupları arasında olduğu sonucuna varılmıştır.

Varyans (ANOVA) testi incelendiğinde “uygulama” faktöründe ortaya çıkan farklılığın 11-20 yıl arası görev yapan öğretmenlerin lehine olduğu sonucuna varılmıştır ($F=4.88$, $p<0.05$). Bu faktörde 11-20 yıl arası görev yapan öğretmenlerin ($\bar{X}=3.91$) alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algılarının 21 yıl ve üzeri ($\bar{X}=3.65$) görev yapan öğretmenlere göre anlamlı olarak daha yüksek olduğu ifade edilebilir. Elde edilen eta kare değeri incelendiğinde mesleki kıdem değişkeninin uygulama faktörü üzerinde ($\eta^2=.029$) küçük derecede etkiye sahip olduğu söylenebilir

“Zorluklarla başa çıkma” faktörü incelendiğinde ortaya çıkan farklılığın benzer bir şekilde 11-20 yıl arası görev yapan öğretmenlerin lehine olduğu söylenebilir ($F=5.88$, $p<0.05$). Bu faktörde de 11-20 yıl arası görev yapan öğretmenlerin ($\bar{X}=3.73$) alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algıları 21 yıl ve üzeri ($\bar{X}=3.38$) görev yapan öğretmenlere göre anlamlı olarak daha yüksek olduğu söylenebilir. Elde edilen eta kare değeri incelendiğinde mesleki kıdem değişkeninin zorluklarla başa çıkma faktörü üzerinde ($\eta^2=.034$) küçük derecede etkiye sahip olduğu söylenebilir

4. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Çalışmanın bu bölümünde, yapılan analizler neticesinde elde edilen sonuçlar üzerinde durulacaktır. Ayrıca elde edilen sonuçlar konu ile ilgili yapılmış farklı çalışmaların sonuçları ile karşılaştırılarak tartışılacaktır. Son olarak sonuçlarla ilgili önerilerde bulunulacaktır.

Yapılan analiz sonucu elde edilen bir bulguya göre katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algılarının “uygulama” ve “zorluklarla başa çıkma” boyutlarında yeterli düzeyde olduğu, “kaynak kullanımı” boyutunda ise çok yeterli düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır. Genel olarak ise katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algılarının yeterli düzeyde olduğu söylenebilir. Yapılan çeşitli çalışmalar incelendiğinde benzer sonuçlar elde edildiği görülmektedir. Sütçü (2013) matematik öğretmenleri örneğinde yaptıkları çalışmada, matematik öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme konusundaki yeterlik algılarının yeterli düzeyde olduğu ve bu teknikleri öğrenme ortamlarında kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Ergüney (2018) yaptığı çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının alternatif ölçme ve değerlendirme yeterlik düzeylerini incelemiştir. Çalışmanın sonucunda aday öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme düzeylerinin yeterli seviyede olduğu belirtilmektedir. Diğer bir çalışmada Aksoy (2018) ilköğretim ve ortaokul öğretmenleri üzerinde yaptığı çalışmada, öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarını kullanmadaki öz yeterliklerinin olumlu düzeyde olduğu sonucuna varmıştır. Özdemir (2010) yaptığı çalışmada ilköğretimde görev yapan öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarına yönelik öz yeterlik düzeyini araştırmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin gözlem, öz değerlendirme, sunum değerlendirme gibi alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerinde kendilerini yeterli olarak gördükleri ifade edilmiştir. Özenç (2013) tarafından yapılan çalışmada sınıf öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme konusundaki bilgi düzeyleri incelenmiştir. Araştırmadan elde edilen bir bulguda, öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme konusundaki bilgilerinin orta düzeyde olduğu ifade edilmiştir. İzci, Göktaş ve Şad (2014) tarafından yapılan çalışmada öğretmen adaylarının alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerine yönelik yeterlik algıları incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda öğretmen adaylarının alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarını ve yöntemlerini kullanmada algıladıkları yeterlilik düzeylerinin yetkin ve biraz yetkin seviyesinde olduğu ifade edilmiştir.

Çalışmada, öğretmenlerin alternatif ölçme değerlendirme tekniklerini kullanımına yönelik yeterlik algıları ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Elde edilen bu sonuç benzer çalışma sonuçlarıyla karşılaştırıldığında birbirini destekler niteliktedir. Bağcı (2011) tarafından ilköğretim sınıf öğretmenleri üzerinde yapılan çalışmada öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini etkin kullanabilme yeterlikleri üzerinde durulmuştur. Çalışmanın sonucunda öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerinin etkin bir şekilde kullanılması ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı belirtilmiştir. Benzer bir şekilde Duran (2017) sınıf öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yeterlik algıları üzerinde yaptığı çalışmada, öğretmenlerin bu konudaki yeterlikleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığı belirtilmiştir. Ergüney (2018) yaptığı çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının alternatif ölçme ve değerlendirme yeterlikleri konusunda genel yeterlikleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişkinin bulunmadığını belirtmiştir. Sütçü (2013) tarafından yapılan çalışmada ortaokul matematik öğretmenlerinin tutum ölçeği, gözlem tekniği, ürün dosyası, proje veya performans ödevi, kontrol listesi, yapılandırılmış grid ve dereceli puanlama anahtarı tekniklerine

ilişkin yeterlik algıları ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılığın bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Uysal ve Yumuşak (2018) tarafından matematik öğretmenleri örnekleminde yapılan çalışmada, öğretmenlerin alternatif değerlendirme yöntemlerini kullanmaya yönelik yeterlikleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılık bulunamadığı ifade edilmektedir.

Çalışmadan elde edilen diğer bir bulgu ise katılımcıların alternatif ölçme değerlendirme tekniklerinin kullanımına yönelik yeterlik algıları ile eğitim durumları arasında “uygulama” ve “zorluklarla başa çıkma” faktörlerinde lisansüstü eğitim gören katılımcıların lehine anlamlı bir farklılık elde edildiğidir. Özenç (2013), sınıf öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yeterliklerinin belirlenmesi amacıyla yaptığı çalışmada, öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme yeterlikleri ile eğitim durumları arasında lisansüstü eğitime sahip öğretmenler lehine anlamlı bir farklılık bulunduğu sonucuna varmıştır. Bu sonuç çalışmayı destekler niteliktedir. Aksoy (2018) tarafından yapılan çalışma incelendiğinde ise ilkököl ve ortaokul öğretmenlerinin alternatif ölçme araçlarının kullanımındaki öz yeterliği ile eğitim seviyeleri arasında anlamlı bir fark bulunmadığı belirtilmiştir. Bu sonuç çalışmamızda elde edilen bulguyu desteklememektedir. Benzer bir şekilde Bağcı (2011) ilköğretim sınıf öğretmenleri örnekleminde yaptığı çalışmada, ilköğretim sınıf öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerinin etkili kullanabilme yeterlikleri ile lisansüstü eğitim alınıp alınmama durumu ile aralarında anlamlı bir ilişki bulunmadığını ifade etmiştir. Bu çalışmalar incelendiğinde lisansüstü eğitime sahip olan katılımcıların sayısının lisans mezunu katılımcılara göre oldukça az olduğu görülmektedir. Lisansüstü mezun olan öğretmenlerin evreni tam olarak temsil edemediğinden dolayı bu sonuçların çalışmayı desteklemediği söylenebilir. Ayrıca öğretmenlerin hangi bölümde lisansüstü eğitim yaptıklarının tam olarak bilinmemesi de bu farklılığın sonucu olarak öne sürülebilir.

Katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerinin kullanımına yönelik yeterlik algılarının hizmet içi eğitim alma değişkenine göre “uygulama” ve “zorluklarla başa çıkma” faktörlerinde hizmet içi eğitim alan katılımcıların lehine anlamlı farklılık olduğu sonucuna varılmıştır. Elde edilen bu sonuca benzer bir şekilde Aksoy (2018) ilkököl ve ortaokul öğretmenleri üzerinde yaptığı çalışmada, katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarını kullanmadaki öz yeterlikleri ile hizmetçi eğitim alma durumu arasında, alternatif ölçme araçların hazırlanması ve kullanılması faktöründe anlamlı farklılık olduğunu belirtmiştir. Ayrıca bu farklılığın hizmet içi eğitim alan katılımcıların lehine olduğu ifade edilmiştir. Özenç (2013) tarafından yapılan çalışmada ise sınıf öğretmenlerinin

alternatif ölçme ve değerlendirme yeterliklerinin hizmeti içi eğitim alma değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterdiği ifade edilmektedir. Çalışmada hizmet içi eğitim alan öğretmenlerin ortalamasının, almayan öğretmenlere göre daha yüksek olduğu belirtilmektedir. Bağcı (2011) tarafından yapılan çalışmada sınıf öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini etkin kullanabilme yeterlikleri incelenmiştir. Çalışmada öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini etkin kullanabilme yeterliklerinin hizmeti içi eğitim alıp almama duruma göre anlamlı olarak farklılaştığı sonucuna varılmıştır. Bu farklılaşmanın hizmeti içi eğitim alan katılımcıların lehine olduğu ifade edilmiştir. Bunların aksine Duran (2013) yaptığı çalışmada 4. ve 5. sınıf sosyal bilgiler öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmalarının hizmeti içi eğitim almaları bakımından anlamlı bir farklılık oluşturmadığını ifade etmektedir. Benzer bir şekilde Sütçü (2013) tarafından yapılan çalışmada matematik öğretmenlerinin kontrol listesi, ürün dosyası, dereceli puanlama anahtarı, performans ödevi, tutum ölçeği, görüşme tekniği, yapılandırılmış grid, gözlem tekniği, akran değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterliklerinin, hizmeti içi eğitim alma değişkeni bakımından anlamlı bir farklılaşma ortaya çıkmadığı belirtilmektedir. Bu çalışmalarda farklı sonuçların elde edilmesinin nedeni, örneklem sayılarının az olmasından kaynaklanabilir. Ayrıca çalışmaların sadece belirli branşlardaki öğretmen grubu üzerine yoğunlaşması böyle bir sonucun ortaya çıkmasına neden olmuş olabilir.

Çalışmada katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerinin kullanımına yönelik yeterlik algılarının, eğitim kademesi değişkenine göre bütün faktörlerde anlamlı farklılık olduğu sonucuna varılmıştır. İlkokulda görev yapan öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerinin kullanımına yönelik yeterlikleri ortaokul ve lisede görev yapan öğretmenlere göre daha fazla olduğu söylenebilir. Bu sonuç özellikle ilkokulda görev yapan öğretmenlerin, çocukların gelişim düzeylerini belirleyebilmek için alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini ortaokul ve lisede görev yapan öğretmenlere göre daha sık kullanmalarından kaynaklanabilir. Literatür incelendiğinde konu ile ilgili benzer bir karşılaştırma yapılmadığı görülmektedir.

Elde edilen diğer bir bulgu ise katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanımına yönelik yeterlik algılarının mesleki kıdem değişkenine göre “uygulama” ve “zorluklarla başa çıkma” faktörlerinde 11-20 yıl arası görev yapan öğretmenlerin lehine anlamlı farklılık olduğu durudur. Literatür incelendiğinde elde edilen bulgunun desteklendiği ifade edilebilir. Aksoy (2018) yaptığı çalışmada

öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme öz yeterlikleri ile mesleki kıdemleri arasında anlamlı bir farklılığın olduğunu belirtmektedir. Bu farklılığın 11-15 yıl arası mesleki kıdeme sahip olan öğretmenler lehine olduğu ifade edilmiştir. Duran (2017) tarafından sınıf öğretmenleri örnekleminde yapılan çalışmada, öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma öz yeterliklerinin mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı ifade edilmektedir. Bu farklılaşmanın 1-10 yıl ve 21-25 yıl arasında mesleki kıdemi olan öğretmenler arasından 1-10 yıl arasında mesleki kıdemi olanlar lehine ve 11-15 yıl ile 21-25 ve 26 yıl ve üzeri mesleki kıdemi olan öğretmenler arasından 11-15 yıl mesleki kıdemi olanlar lehine olduğu belirtilmiştir. Sütçü (2013) tarafından yapılan çalışmada ise matematik öğretmenlerinin dereceli puanlama anahtarı, görüşme tekniği, ürün dosyası, tutum ölçeği, grup, öz ve akran değerlendirme ve gözlem tekniğine ilişkin yeterliklerinin mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı ifade edilmektedir. Özenç (2013) tarafından yapılan çalışmada sınıf öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme yeterliklerinin mesleki kıdem değişkenine göre 1-10 yıl arası mesleki kıdemi olan öğretmenler lehine anlamlı olarak farklılaştığı belirtilmiştir. Benzer bir şekilde Al-Nouh, Taqi ve Abdul-Kareem, (2014) ilkökul öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme becerilerinin mesleki deneyimlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığını ifade etmektedir.

Uygulanan bir eğitim programında etkililik programın sürekli olarak denetlenmesini ve belirli aralıklarla geri bildirim sağlanmasını gerektirir. Ölçme ve değerlendirme, bu işlevi yerine getirerek eğitimde var olan aksaklıkların belirlenmesini ve bu konuda önlem alınmasını sağlamaktadır. Fakat geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemleri, öğrenciyi bir bütün olarak değerlendirme ve öğrencinin sürece aktif olarak katılımını sağlama konularında eksik kalmaktadır. Bu doğrultuda alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemleri önem kazanmaktadır. Eğitimin sınıf içerisinde uygulayıcıları olan öğretmenlerin kendilerini bu konuda geliştirmeleri ve gerekli becerilere sahip olmaları, öğrencileri geleceğe donanımlı bir şekilde hazırlayabilmeleri bakımından gereklidir.

Çalışmanın amacı doğrultusunda öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algıları araştırılmıştır. Elde edilen bulguya göre katılımcıların alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algılarının yeterli düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır. Fakat ortalamalar incelendiğinde en düşük ortalamanın “zorluklarla başa çıkma” faktöründe olduğu görülmektedir. Özellikle bu konuda öğretmenlerin kendilerini daha iyi yetiştirebilmeleri için seminerler düzenlenmeli ve uzman eğitimciler

görevlendirilerek süreç içerisinde öğretmenlerin gelişimi sağlanmalıdır. Ayrıca okul içerisinde ölçme ve değerlendirme birimi kurularak öğretmenlere bu konuda destek sağlamalı ve gelişimleri sürekli takip edilmelidir.

Diğer bir bulguya göre lisansüstü eğitime sahip öğretmenlerin, alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algılarının daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Bu konuda öğretmenlerin kişisel gelişimlerinin sağlanabilmesi açısından lisansüstü eğitim yapmaları teşvik edilmelidir.

Hizmet içi eğitim alan öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algıları hizmet içi eğitim almayan öğretmenlere göre daha yüksektir. Bu bakımdan öğretmenlere alternatif ölçme ve değerlendirme konusunda hizmet içi eğitim verilmelidir. Verilecek hizmet içi eğitim planlı bir şekilde gerçekleştirmeli ve öğretmenlerin eksik yönlerini geliştirmeyi amaçlamalıdır. Çalışmada öğretmenlerin zorluklarla başa çıkma faktörünün ortalaması diğer faktörlere göre daha düşüktür. Bu açıdan öğretmenlere özellikle alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanırken karşılaşılan zorlukların giderilmesine yönelik hizmet içi eğitim verilmesi faydalı olacaktır. Çalışmada elde edilen sonuç göz önünde bulundurulduğunda, öğretmenlerin hizmet içi eğitime katılımlarının teşvik edilmesi veya zorunlu tutulması öğretmenin gelişimi açısından gereklidir.

İlkokulda görev yapan öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algıları ortaokul ve liselerde görev yapan öğretmenlere göre daha yüksektir. Öğrencinin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimlerinin bir bütün olarak takip edilebilmesi bakımından ortaokul ve lise öğretmenlerinin, alternatif ölçme ve değerlendirme konusunda kendilerini geliştirmeleri teşvik edilmelidir. Bu konuda okullarda seminerler düzenlenerek gerekli eğitimler verilmeli ve uzman kişiler tarafından bu öğretmenlere destek sağlanmalıdır.

Öğretmenlerin mesleki kıdemleri, alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik yeterlik algıları üzerinde büyük öneme sahiptir. Özellikle 11-20 yıl arası mesleki kıdeme sahip olan öğretmenler alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanma konusunda daha yeterlidir. Öğretmenlerin mesleki gelişiminin sağlanabilmesi için alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmaya yönelik akran eğitimi gerçekleştirilebilir. Böylece birbirlerine bu konudaki tecrübelerini aktarabilir ve gelişim sağlayabilirler.

Bu araştırma nitel olarak derinlemesine çalışılıp, öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanma konusundaki iyi yönleri ve eksik yönleri belirlenebilir. Bunun yanı sıra öğretmenlerin, bu teknikleri uygularken yaşadığı

zorlukların belirlenmesi ve bu zorlukların üstesinden gelinebilmesi için neler yapılabileceği konusunda çalışma yapılabilir. Belirli bir eğitim kademesi veya belirli bir branş örneklem alınarak çalışma gerçekleştirilebilir. Milli eğitim bakanlığı tarafından öğretmenlere alternatif ölçme ve değerlendirme konusunda verilen hizmet içi eğitimin niteliği hakkında çalışma yapılabilir.

Kaynakça

Acat, B ve Ekinci, A. (2005). Yapılandırmacı felsefe ve yeni müfredat programına etkileri. XIV. *Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildiriler Kitabı*. Cilt 2, (S. 2- 10). Denizli: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi.

Akbulut, Y. (2010). *Sosyal bilimlerde SPSS uygulamaları*. İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık.

Aksoy, A. G. (2018). *İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin alternatif ölçme araçları öz yeterliklerinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Isparta.

Al-Nouh, N. A., Taqi, H. A. ve Abdul-Kareem, M. M. (2014). EFL Primary School Teachers' Attitudes, Knowledge and Skills in Alternative Assessment. *International Education Studies*, 7(5), 68-84. doi: 10.5539/ies.v7n5p68

Atılğan, H., Kan, A. ve Doğan, N. (2009). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* (3. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.

Aydın, H. (2007). *Felsefi temelleri ışığında yapılandırmacılık*. Ankara: Nobel Yayın.

Bağcı, M. S. (2011). *İlköğretim sınıf öğretmenlerinin alternatif ölçme değerlendirme tekniklerini etkin kullanabilme yeterliklerinin araştırılması* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul

Bahar, M., Nartgün, Z., Durmuş, S. ve Bıçak, B. (2014). *Geleneksel ve tamamlayıcı ölçme ve değerlendirme teknikleri (öğretmen el kitabı)*. Ankara: Pegem A Yayınları.

Baykul, Y., Gelbal, S. ve Kellecioğlu, H. (2006) *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* (3. Baskı). Ankara: MEB Yayını, Devlet Kitapları

Bayram, N. (2010). *Yapısal eşitlik modellemesine giriş AMOS uygulamaları*. Ezgi Kitabevi.

Bıçak, B. (2016). Performans değerlendirme. M. Gömleksiz ve S. Erkan (Ed.), *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* (4. Baskı) (s.198-223) içinde. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Buldur, S. (2009). *Fen bilgisi öğretmen adaylarının alternatif ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarına yönelik okuryazarlık ve öz yeterlik düzeylerinin geliştirilmesi*

(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas

Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (11. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

Çepni, S. (2015). Performansların değerlendirilmesi. E. Karip (Ed.), *Ölçme ve değerlendirme* (7. Baskı), (s.233-292) içinde. Ankara: Pegem Akademi.

Demirel, Ö. (2006). *Öğretimde planlama ve değerlendirme* (10. Baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık

Demirtaşlı, N. Ç. (2014). Öğrenme, öğretim ve değerlendirme arasındaki ilişkiler. N. Çıkrıkçı-Demirtaşlı (Ed.), *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* (3.Baskı), (s.1-24) içinde. Ankara: Edge Akademi.

Dancer, D. ve Kamvounias, P. (2005). Student involvement in assessment: A project designed to assess class participation fairly and reliably. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 30(4), 445-454. doi: 10.1080/02602930500099235

Duban, N. ve Küçükyılmaz, E. A. (2008). Sınıf öğretmeni adaylarının alternatif ölçme-değerlendirme yöntem ve tekniklerinin uygulama okullarında kullanımına ilişkin görüşleri. *İlköğretim Online*, 7(3), 769-784.

Duran, A. (2013). *Sınıf öğretmenlerinin sosyal bilgiler dersinde kullandıkları alternatif ölçme değerlendirme tekniklerine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.

Duran, U. (2017). *Sınıf öğretmenlerinin alternatif ölçme değerlendirme yöntemlerinin kullanımına ilişkin öz yeterlik algılarının incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.

Duran, M., Mıhladı, G. ve Ballıel, B. (2013). İlköğretim öğretmenlerinin alternatif değerlendirme yöntemlerine yönelik yeterlilik düzeyleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 2(2), 26-37.

Ergüney, M. (2018). *Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının genel ve alternatif ölçme değerlendirme yeterlikleri* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon

Erkuş, A. (2005). *Bilimsel araştırma sarmalı*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Erkuş, A. (2006) *Sınıf öğretmenleri için ölçme ve değerlendirme, kavramlar ve uygulamalar*. Ankara: Ekinoks Yayınları.

- Ertürk, S. (2013). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Edge Akademi.
- Gencel, İ. E. ve Özbaşı, D. (2013). Öğretmen adaylarının ölçme ve değerlendirme alanına yönelik yeterlik algılarının incelenmesi. *Elementary Education Online*, 12(1), 190-201.
- Gömleksiz, M. N. ve Kan, A.Ü. (2010) Sınıf öğretmeni adaylarının alternatif ölçme değerlendirme yaklaşımlarını tanıma düzeylerine ilişkin bir değerlendirme. *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları*, 9(1), 21-27.
- Gummer, E. S., ve Shepardson, D. P. (2001). The NRC standards as a tool in the professional development of science teachers assessment knowledge and practice. D.P. Shepardson (Ed.), *Assessment in Science* (ss. 39-51) içinde. Dordrecht, Kluwer Academic.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E. ve Tatham, R. L. (2013). *Multivariate data analysis*. New Jersey: Pearson Education Limited.
- İşman, A. ve Eskicumali, A. (2006). *Öğretimde planlama ve değerlendirme* (5. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- İzci, E., Göktaş, Ö. ve Şad, S. N. (2014). Öğretmen adaylarının alternatif ölçme değerlendirmeye ilişkin görüşleri ve yeterlilik algıları. *Journal of Kirsehir Education Faculty*, 15(2), 37-57.
- Karasar, N. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar ilkeler teknikler*, (2. Yazım, 32. Basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kaya, A., Balay, R. ve Göçen, A. (2012). Öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerine ilişkin bilme, uygulama ve eğitim ihtiyacı düzeyleri. *International Journal of Human Sciences*, 9(2), 1229-1259.
- Kline, R. B. (2016). *Principles and practice of structural equation modeling* (Fourth Edition). New York: The Guilford Press.
- Korkmaz, H. (2004). *Fen ve teknoloji eğitiminde alternatif değerlendirme yaklaşımları*. Ankara: Yeryüzü Yayınevi
- Kuran, K. ve Kanatlı, F. (2009). Alternatif ölçme değerlendirme teknikleri konusunda sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(12), 209-234.
- Küçükahmet, L. (2004). *Öğretimde planlama ve değerlendirme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Nartgün, Z. (2006). Fen ve teknoloji öğretiminde ölçme ve değerlendirme. M. Bahar (Ed.), *Fen ve teknoloji öğretimi* (s.355-415) içinde. Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Ornstein, A. C. ve Thomas J. L. II. (2004). *Strategies for effective teaching* (Fourth Edition). New York: The McGraw-Hill Companies Inc.
- Ören, F. Ş., Ormancı, Ü. ve Evrekli, E. (2011). Fen ve teknoloji öğretmen adaylarının alternatif ölçme-değerlendirme yaklaşımlarına yönelik öz-yeterlilik düzeyleri ve görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 11(3), 1675-1698.
- Özenç, M. (2013). Sınıf öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme bilgi düzeylerinin belirlenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 157-178.
- Özdemir, S. M. (2010). İlköğretim öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme araçlarına ilişkin yeterlikleri ve hizmet içi eğitim ihtiyaçları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(4), 787-816.
- Özçelik, D.A. (2010) *Ölçme ve değerlendirme* (3. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Parkay, F.W. (2006). *Curriculum and instruction for becoming a teacher*. Boston: Pearson and Allyn & Bacon.
- Scholtz, A. (2007). An analysis of the impact of an authentic assessment strategy on student performance in a technology-mediated constructivist classroom: a study revisited. *International Journal of Education and Development using ICT*, 3(4), 42-53.
- Sütçü, N. D. (2013). *Ortaokul matematik öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerine ilişkin yeterlik algıları ve bu teknikleri kullanma düzeyleri* (Yüksek Lisans Tezi). Dicle Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır.
- Tatar, N. ve Şaşmaz Ören, F. (2009). İlköğretim sınıf öğretmenlerinin alternatif değerlendirme yaklaşımlarına ilişkin görüşleri-ii. *Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(3), 781-798.
- Tekindal, S. (2019) *Okullarda ölçme ve değerlendirme yöntemleri*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık
- Thompson, S. J., Benson, S. N. K., Pachnowski L. M. ve Salzman, J. A. (2001). *Decision-making in planning and teaching*. USA: Addison-Wesley Educational Publishers Inc.
- Uysal, M., Öztürk, H. ve Döş, İ. (2013). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık

Uysal, H. ve Yumuşak, G. (2018). Matematik öğretmenlerinin alternatif değerlendirme yaklaşımlarını kullanmaya yönelik öz yeterlikleri. *Electronic Turkish Studies*, 13(11), 1421-1436.

Wikström, N. (2007). *Alternative assessment in primary years of international baccalaureate education* (Thesis). University of the Stockholm, Stockholm, Sweden.

Yenice, N., Özden, B. ve Tunç, G. A. (2017). Öğretmen adaylarının alternatif ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarını kullanmaya yönelik öz yeterliklerinin incelenmesi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 367-397.

Yaşar, M. (2014). Öğretmen adaylarının “eğitimde ölçme ve değerlendirme” dersine yönelik tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 64-83.